

Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»
16-18 червня 2021 року, м. Одеса

Латишева В. В.

кандидат наук з державного управління
доцент кафедри міжнародних відносин та права
Державний університет «Одеська політехніка» (Одеса, Україна)

Царюк Ю. С.,

здобувач вищої освіти
Державний університет «Одеська політехніка» (Одеса, Україна)

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД У СФЕРІ ПУБЛІКАЦІЇ ВІДКРИТИХ ДАНИХ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ ТА МІСЦЕВОМУ РІВНЯХ

Україна знаходиться на початковому етапі впровадження ініціативи з розвитку відкритих державних даних, що значно підвищує актуальність дослідження європейського досвіду роботи з відкритими даними, враховуючи, що в країнах-членах ЄС відповідна робота триває вже не один рік.

Так, у 2015 році в ЄС було проведено одне з найбільш потужних досліджень щодо оцінки впливу та потенціалу відкритих даних на розвиток економіки країн та Єврозони в цілому. Як результат було розраховано основні показники зростання ринку відкритих даних [1].

Експерти вважають, що найбільшу вигоду від розвитку відкритих даних (22 млрд. євро у 2020 році) отримає саме державний сектор. Це підтверджує, що державний сектор є основним користувачем своїх власних даних [2].

Органи державного управління прагнуть глибше зрозуміти економію витрат, яку вони можуть отримати від відкритих даних.

Економію можна розрахувати на підставі прогнозованого ВВП країн Єврозони до 2020 року. Сукупна економія для країн ЄС у 2020 прогнозується на рівні 1,7 млрд. євро. Ефективність є важливим фактором як для державного, так і для приватного сектору у всіх галузях.

Підвищення ефективності спрямовано на поліпшення розподілу ресурсів таким чином, щоб мінімізувати видатки та підвищити результати використовуючи при цьому ту ж кількість ресурсів.

Для розрахунку ефективності використовувались три ключові індикатори: збереження життя, збереження часу та користь для навколишнього середовища від використання відкритих даних.

Так, розрахунки показали, що відкриті дані можуть допомогти у порятунку 1 425 життів щорічно (наприклад у 5,5% смертей на дорозі в ЄС) [3].

Крім того, відкриті дані допоможуть економити до 629 млн. годин на дорозі.

Нині в Євросоюзі широким фронтом тривають процеси ефективного управління відкритими даними у форматі пов'язаних даних. Пов'язані дані – це набір основних принципів проектування засобів спільного використання машиночитаних даних в Інтернеті органами публічного управління, комерційними структурами та окремими громадянами.

Чотири принципи проектування пов'язаних даних були сформульовані Тім Бернерс-Лі ще в 2006 р.:

Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»

16-18 червня 2021 року, м. Одеса

- застосовуйте уніфіковані ідентифікатори ресурсів (URI) для однозначної ідентифікації об'єктів (елементів даних);
- використовуйте стандартні HTTP URL-адреси цих URI, щоб можна було здійснювати інформаційний пошук;
- додавайте метадані відповідно з такими відкритими стандартами, як RDF;
- давайте посилання на відповідні URI, щоб користувачі змогли виявити більше інформаційних об'єктів.

Принципи пов'язаних даних допускають поширення даних як у машиночитаному, так і в людиночитаному вигляді.

Відкриття доступу до урядових даних через Інтернет означає більш високий ступінь прозорості та підзвітності, а також робить вибір більш усвідомленим.

Пов'язані дані дозволяють органам публічного управління визначати зв'язки між відповідними наборами даних інших джерел. Розміщення даних у такому контекстному оточенні створює нові знання і стимулює створення інноваційних послуг.

Тепер уряди можуть пропонувати суспільству більш ефективні послуги та програми, а комерційні структури і окремі громадяни отримують можливість розробляти нові інструментальні засоби і сервіси для роботи та аналізу даних. Парадигма пов'язаних даних не торкається права власності на вихідні дані. Хоча встановлюються нові відносини між даними, усі учасники цього процесу зберігають повний контроль над своїми вихідними даними [4].

Передбачається, що ініціативні програми упровадження відкритих даних посилять прозорість, активізують співпрацю всередині урядових структур та поза ними, дозволять створювати інноваційні послуги з доданою вартістю й підвищувати якість прийнятих рішень.

Отже, пов'язані дані забезпечують гнучку віртуальну інтеграцію урядових даних, без необхідності реінжинірингу інформаційних систем і централізованого збору даних з вихідних баз даних.

Це спрощує співпрацю різних структур публічного сектора у процесі надання ними спільних послуг.

Література:

1. Єдерблом Гелена. Принципи доступу осіб до офіційної інформації. URL: <http://www.lawyer.org.ua/?w=r&i=5&d=225>
2. Система відкритих даних в дії: Уряд відкриває понад 300 реєстрів та наборів даних. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=248569951
3. Семенченко А. І. Організаційно-правові механізми державного управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування: проблеми та шляхи їх вирішення / А. І. Семенченко, В. А. Коновал. URL: http://ueuzi.kievcity.gov.ua/files/2014/12/1/konoval_ST_1.pdf
4. Шеверда В. А. Електронне урядування як спосіб підвищення ефективності системи державного управління / В. А. Шеверда // Менеджмент за умов трансформаційних інновацій: виклики, реформи, досягнення : матеріали міжнар. наук. конф., м. Суми, 10-12 травня 2007 р. Суми : СОІППО, 2007. Ч-2. С. 168.